

**2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
İLE
2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU
TASARISI
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)
BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY(Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

09.11.2009

İÇİNDEKİLER

**-ADALET BAKANLIĞI -Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş. Yurtları Kurumu -
Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı -ANAYASA MAHKEMESİ -YARGITAY -
DANIŞTAY
-TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI -Tarım Reformu Genel Müdürlüğü**

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)
BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)
SÖZCÜ: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)
KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

----0----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

8’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bu kısımda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

...

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kutluata.

Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) –Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli mensupları; Tarım Bakanlığı bütçesini görüşürken sürekli olarak gündemde olan konu hükûmetin tarım kesimine verdiği destektir. Bu,

sadece Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde değil, önceki hükümetler döneminde de böyle olmuştur. Hükümetlerin tarım sektörüne bakışını, bütçede tarım sektörü için ayrılan paydan değerlendirebiliriz.

Bütçe önemli bir maliye politikası aracıdır. Ekonomide yaratılan gelirin önemli bir bölümü bütçeyle yeniden dağıtım tabii tutulur. Bütçenin gelir tarafıyla ekonomiden vergi adı altında birçok gelir toplanır. Toplanan bu gelirlerle ve hükümetin yaptığı borçlanmalarla kamu harcamaları karşılanır. İşte bu yeniden dağıtım sırasında gelir yeniden dağıtılır ve bu dağıtımın büyüklüğü kesimler arasında yaratılan farklılık, kesimlere verilen, aktarılan payın büyüklüğü, önceki yıllarla olan kıyaslaması hükümetin tarıma olan bakışını gösteriyor.

Tarım sektörü bütçenin sosyal güvenlik harcamalarından sonra bütçeden yapılan transferlerin ikinci olarak ayrıldığı önemli bir alandır. Ancak bu alanın önemine uygun olarak bütçeden pay ayrılıyor mu diye bakarsak bu payın büyüklüğünün maalesef önemli olmadığını, giderek bu payın azalmakta olduğunu görürüz. Sayın Bakan bütçe sunuş konuşmasında yıllar itibarıyla nominal tutarları verdiler ancak doğru olan tabii ki bunları sabit fiyatlarla kıyaslamaktır. Nominal fiyatlarla olan kıyaslamalar gerçeği yansıtmaz. Ancak bakın nominal fiyatlarla bile kıyaslarsak 2010 yılında bütçeden tarım sektörüne destekleme adı altında yapılacak ödemelerin toplamı 2007 yılının gerisindedir ki 2010 yılında yapılacak ödemeler içerisinde alan bazlı bazı ödemeler ile alternatif ürün desteği ödemeleri ilk defa yer almaktadır. İlk defa yer alan yaklaşık 800 milyon TL tutarındaki bu ödemeler dâhil edildiğinde dahi 2010 yılı ödemelerinin tutarı 5,6 milyar TL'dir; 5 milyar 605 milyon TL'dir. 2007 rakamı ise 5 milyar 555 milyon TL'dir.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – 2001'den yüksek ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Nominal olarak...

Peki oralara da geleceğim Sayın Aydoğan.

Eğer 2010 yılında ilk kez yapılan ödemeleri bu rakamdan düşersek 2010 yılı rakamı yaklaşık 4,9 milyar TL'ye gelmektedir. Bu rakam hemen hemen 2006 yılının rakamına eşittir. Gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak ifade edecek olursak 2010 yılı hedefi aşağı yukarı 2002 yılı hedefiyle, 2002 yılı gerçekleşmesiyle aynıdır. Yani sekiz yılda geldiğimiz nokta, Hükümetin 2010 yılı için bu hedeflediği seviyeyi tutturup tutturamayacağını da bilemiyoruz, o sözde durup durmayacağını bilemiyoruz, o seviye 2002 yılıyla aynıdır. Neden 2010 yılında bize bugün söylediği rakamı veya bütçenin bize ifade ettiği rakamı tutturup tutturamayacağını bilemiyoruz diyorum çünkü 2009 yılı rakamları bunu göstermektedir. Hatırlayacaksınız 2009 yılı bütçe kanun tasarısını burada görüşürken tarım sektörü için destekleme ödemesi olarak Hükümet 5,5 milyar TL'lik bir ödeme öngörmüştü ancak Genel Kurulda yasalaşma sırasında bundan yaklaşık, yaklaşık değil tam tamına 546 milyon TL'lik bir kesinti yapılarak 2009 bütçesinin, tarımsal destekleme bütçesinin 4 milyar 954 milyon lira olması kararlaştırıldı. Yani bir günde bir önergelye 550 milyon TL'lik bir kesinti yapıldı Aralık 2008'in son günlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda. Sabah, Atv kredisi için iki kamu bankasını seferber edip 750 milyon doları bulan Hükümet tarım sektörü için 550 milyon TL'yi o zaman bulamamıştı, kesintiyi yapmıştı. Peki öyle mi gerçekleşecek 2009 yılı ödemesi. Hayır, 2009 yılı yıl sonu gerçekleşme tahmini 4,5 milyar TL'dir yani aşağıda Genel Kurulda kesinleşen o rakamdan da Hükümet yaklaşık bir 450 milyon TL daha kesinti yapmaktadır. Bu tablo tarım sektörüne

bakışı göstermektedir. Elimizde imkânlar bu kadar demek özellikle 2009 yılı için mazeret değildir. Neden değildir? Tam tersine 2009 yılı kriz yılı diyeceksiniz belki, kamu maliyesinin oldukça kötü gittiği yıllar, evet kamu maliyesi 2009 yılında bozuldu, Hükûmetin haklı bir gerekçesi var, vergi gelirleri düştü, vergi indirimleri yaptı Hükûmet talebi uyarmak için ama talebi uyarmak için harcama eğilimi yüksek tarım kesimine, çiftçiye en azından bütçede taahhüt edilen rakam ödenebilirdi. Bu yapılmamıştır. Bu son derece yanlış olmuştur değerli arkadaşlar. Ayrıca bu ödemelerin bazı alt başlıklarına baktığımızda arz açığı olan ürünlere ödemelerin yıllar itibarıyla artmadığını, azaldığını görüyoruz. Bu ürünler kütlü pamuk, zeytinyağı, ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, aspir ve dane mısırdır. Arz açığı olan ürünlere yapılan ödemeler nominal olarak da azalıyor. Gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak azalması bir yana nominal olarak da azalıyor. Yine mazot ödemesi düzenli bir şekilde, istikrarlı bir şekilde yapılmamaktadır. 2005 yılı ödemesi 410 milyon TL'dir, 2009 yılında ödemesi planlanan rakam 469 milyon TL'dir yıl sonu itibarıyla. Bakın, 410; 2005 yılı, 469; 2009 yılı. 2010 yılında da eğer bu taahhüt yerine gelirse ödenecek olan rakam 555 milyon TL'dir. Sabit fiyatlarla bir gerileme söz konusudur, artış söz konusu değildir. Hükûmet taa 2003 yılında çiftçiye vermiş olduğu mazot desteği ödemesini, bazı yıllar ödemeyi yapmayarak, giderek de miktarını azaltmak suretiyle yerine getirmemektedir.

Fındık stratejisine değinmek istiyorum. Sayın Bakanımız bu yıl yaz aylarında Hükûmetin yeni fındık stratejisini açıklamıştır. Bu son derece önemli konuları kapsayan bir stratejidir. Şunu ifade edeyim ki fındık stratejisine kadar Hükûmet üç yıl süreyle Toprak Mahsulleri Ofisini fındık piyasasına sokmuştur. FİSKOBİRLİK'in bu piyasada etkin olmadığını veya görevini gereğince yapamadığını ileri süren Hükûmet onun yerine bu alanda hiçbir ihtisası olmayan Toprak Mahsulleri Ofisini piyasaya sokmuş, üç yıl süreyle bu piyasayı ofis kanalıyla yürütmeye, oluşturmaya çabalamış ama bu üç yılın sonunda Toprak Mahsulleri Ofisini de devreden çıkarmıştır. Evet, bu sefer yepyeni, bambaşka bir şey açıklamıştır. Açıkladığı stratejinin hareket noktası Türkiye'de üretim alanları yıldan yıla genişliyor, bu üretim alanlarının genişlemesine paralel olarak ürün miktarı artıyor, artan ürün miktarı belirli yıllarda Türkiye'nin depolarında stok olarak kalıyor, iç piyasada tüketilme imkânı olmadığı gibi ihraç kabiliyeti de olmayan, ihtiyaçtan fazla üretildiği için ihraç kabiliyeti de olmayan bu ürünler hazineye yani topluma yük olmaktadır. Evet, bu tespiti katılıyorum. Üretim alanlarının yıldan yıla genişlemesi, üretimin Türkiye'nin tüketimi ve ihracatının üzerinde bir şekilde artması. Olayı sadece yüksek fiyat açısından alırsak bu sürekli üretim alanlarının genişlemesine neden olduğu için Türkiye'nin fındıkta yeni bir yaklaşıma ihtiyacı var ancak Tarım Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ... Tarım Bakanlığı diyorum aslında "Köyişleri" kısmı kalktı, bitti. Belki ismi de değiştirmekte yarar olabilir yani köylere hizmet kısmı kalktı. Şüphesiz tarım demek köy demektir ama köylere hizmet kısmı kalktı. Belki bir başka isim daha...

Şimdi, Sayın Bakanın stratejiyi açıklarken dayandığı rakamlar bu stratejiyi güvenilir kılmıyor. Şimdi Türkiye'de 83 yılında yaklaşık 425 bin hektar fındık alanı vardı. 2000'li yıllarda bu 600 bin hektarı aşılıyor. En son uzaktan yani uydudan algılama sistemiyle yapılan ölçüm sonucunda Türkiye'deki fındık üretim alanlarının 692 bin hektar olduğu

belirlendi. Bu projeyi Tarım Bakanlığı da destekledi, uzaktan algılama yöntemiyle fındık üretim alanlarının tespit edilmesi projesi Tarım Bakanlığının desteğiyle yürümüş olan bir projedir. Sayın Bakan açıklamasında Türkiye’de 642 bin hektar fındık üretim alanı olduğunu ifade etmiştir yani 50 bin hektar daha başlangıçta izaha muhtaç, açıklamaya muhtaç bir kalem olarak ortada kalmıştır. Evet, 83 yılında 425 bin hektar, Sayın Bakanın açıklamasına göre 642 bin, uzaktan algılama yöntemiyle yapılan ölçümlemede ise 692 bin hektarlık bir fındık üretim alanı söz konusu yani aşağı yukarı Sayın Bakanın rakamına göre yüzde 51, uzaydan yapılan ölçülemeye göre yüzde 73 oranında fındık üretim alanı genişlemiştir 83 yılına kıyasla. Tabii ki tüketim artıyor, dünyanın tüketimi artıyor, tüketim de artıyor. Ancak 642 bin hektar alanı Sayın Bakan ifade etmiş olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, toparlayabilirsiniz... Süreyi ikinci defa uzatıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...fındık üretim alanları iki gruba ayrılıyor: Ruhsatlı alanlar, ruhsatsız alanlar. Ruhsatsız alanlara belli bir süre sonunda izin verilmeyeceği ifade ediliyor. Bu rakamlar ruhsatlı alan olarak 425 bin hektardır, ruhsatsız alan da 176 bin hektardır ancak Tarım Bakanlığının bir başka rakamına göre ruhsatsız alan 236 bin hektardır. Şimdi, ruhsatsız alanlar yani eğimi yüzde 6’nın altında olan arazideki üretim artı denizden yüksekliği 750 metrenin üzerinde olan arazi. Bu alanlardaki fındığı tamamen söktüğünüz takdirde Türkiye yaklaşık 500 bin ton kabuklu fındık ihracatını düşürmek zorundadır. Neden düşürecektir? Çünkü kalan alanlar yani 425 bin hektarlık ruhsatlı alan hem iç tüketim hem Türkiye’nin ihracatını karşılayamaz. O hâlde biz ihracatı azaltan bir ülke olacaksak pazarı başka ülkelere bırakıyoruz demektir. Bu strateji açıklandığında çok açık, net bir yanlışlıktı. O nedenle o zaman şunu önermiştik: Bir kere dünyada tüketim artıyor Türkiye üretim alanlarını bu kadar radikal bir şekilde kısıtlamamalı, bunda bir esnekliğe gitmeli. Bunun üzerine şüphesiz sadece bizim söylememiz üzerine değil ama bu bir doğrudur, bir doğrunun ifade edilmesiydi. Sektörün, üreticinin tepkileri üzerine kısa bir süre önce yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla 750 metrenin üzerinde olan arazide fındık üretimi serbest bırakıldı. Bu son duruma göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Üstat, ikişer dakika hep uzattık ama... Son bir dakikada toparlayabilirsiniz iyi olur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Peki toparlıyorum Sayın Başkan, uzatmayacağım.

Son duruma göre gerçek rakam, üretim alanı nerede teşekkül etmiştir bilemiyorum. 425 bin hektar mıdır yoksa Tarım Bakanlığı yeniden çiftçiden beyanname alıp da gerçek üretim alanlarını öyle mi tespit edecektir, kafasında bir rakam var mıdır veya bu rakam tespit edilmiş midir onu bilemiyoruz. İkinci olarak ruhsatlı alanlarda alan bazlı gelir desteği ödemesi, ruhsatsız alanlarda ise alternatif ürün ödemesi yapacaktır. Ee, ruhsatsız alandaki üretim üreticiyi başka bir ürünün üretilmesine teşvik etmek gerekiyor. Doğru, ancak burada tespit edilen alternatif ürün desteği rakamı üreticinin bir başka ürüne geçmesi için yeterli değildir. Ruhsatlı üç yılda dekar başına toplam 450 TL ödenirken ruhsatsız alanda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son bir cümle...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, çok kuyumcu terazisiyle

tartıyorsunuz vallahi. Tamam bu son, uzatmıyorum tamam. Çok teşekkür ederim müsamahanız için.

... rakam 600 TL'dir. Bu rakam yeterli değildir. Bunun düzeltilmeye ihtiyacı vardır. Ayrıca dünyadaki tüketimin artması gerçeğini dikkate alalım. Dünyada üretim Türkiye'nin verdiği fiyata paralel olarak artıyor iddiası hep söylenir. Ben onu rakamlarla kontrol etmeye çalıştım Sayın Bakan. Ciddi bir artış görmüyorum ben dışarıdaki diğer ülkelerde, diğer ülkelerin üretim rakamlarına bakarsanız. O değil, o iddiaya biraz ihtiyatla yaklaşmak lazım diyerek sözlerimi burada bitiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

...

...

ÖNERGELER

BAŞKAN – Bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akif Hamzaçebi Osman Kaptan

Trabzon Antalya

KURUM : TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

YIL : 2010

Gerekçe: Bilindiği gibi 2004 Nisan ayında Doğu Karadeniz Bölgesinde meydana gelen don afeti nedeniyle fındık üreticisi çok büyük ölçüde zarar görmüştür. Ancak 298 milyon TL'lik zararın bugüne kadar 172 milyon TL'lik kısmı ödenmemiştir. Önerge altı yıllık bir gecikmeden sonra üreticinin zararının 2010 yılı bütçe döneminde ödenmesini öngörmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanlık katılıyor mu önergeye?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Takdire bırakıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

...

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.45